

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 5C/350/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8811210396
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8811210396.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Ľubov Vargovou v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, proti žalovanej: Y. F.D., K.. XX.XX.XXXX, O. V. XXX, G. I. P., K.. XX.XX.XXXX, O. X. XX, za účasti vedľajšieho účastníka Občianskeho združenia slovenských spotrebiteľov AZ, IČO 42 264 154, Petrovská 10, Skalica, zastúpeného JUDr. Jozefom Kempom, advokátom, Nám. Josipa Andriča 1, Chorvátsky Grob, o zaplatenie 292,31 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 243,95 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,013% denne zo sumy 243,95 € od 31.12.2008 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 11,55 € pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vedľajší účastník nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 268,08 €, úrok z omeškania vo výške 0,013% denne z uvedenej sumy od 31.12.2008 do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 20,91 €, poplatok za upomienku vo výške 3,32 € a nahradiť mu trovy konania. Podanie návrhu odôvodnil tým, že dňa 4.4.2008 uzatvoril so žalovanou úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 305,02 €. Žalovaná sa zaviazala uhradiť úver v 8 mesačných splátkach po 44,68 €, teda spolu sa zaviazala zaplatiť sumu 357,44 €. Nakoľko žalovaná nesplácala úver podľa dohodnutých podmienok, žalobca jej v súlade s úverovými zmluvnými podmienkami uložil pokutu vo výške 20,91 €, poplatok za upomienku vo výške 3,32 € a dňa 30.12.2008 jej zaslal výzvu k splateniu celého dlhu vo výške 292,31 €. Žalovaná po zosplatnení úveru žalobcovi neuhradila žiadnu sumu, preto dlh žalovanej predstavuje sumu 292,31 €.

Súd vo veci rozhodol vydaním platobného rozkazu č.k. XC/XXX/XXXX-XX zo dňa 06.02.2012 proti ktorému bol podaný odpor a odôvodnený tým, že dlžnú sumu 202,48 € zaplatila dňa 25.4.2012 (pozn. súdu doložila poštový poukaz s variabilným symbolom XXXXXXXXXXXX - patriaci k inej úverovej zmluve, ktorú uzatvorila so žalobcom dňa 18.03.2008), preto so žalobou nesúhlasí. Ďalej uviedla, že je negramotná, nevie čítať a písať, je na invalidnom dôchodku a bola oklamaná.

Podľa § 115a ods. 2 OSP, pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch. Ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 €, od toho okamihu ide o drobný spor - s výnimkou vecí uvedených v § 200ea ods. 2 OSP.

Poukazujúc na vyššie citované ustanovenie, súd nenariadil pojednávanie na prejednanie vecí samej a doručil účastníkom procesné poučenie vo forme uznesenia, ktorým ich okrem iného poučil aj o tom, že podľa ust. § 120 ods. 1, 4, OSP, sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Všetky dôkazy musia predložiť alebo musia označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a OSP.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín predložených žalobcom a to úverovou zmluvou čl. 4, úverovými zmluvnými podmienkami žalobcu čl. 5-6, splátkovým kalendárom k úverovej zmluve čl. 7, výzvou k úhrade zo dňa 30.12.2008 čl. 8, vyjadrením žalovanej čl. 25-27, zápisnicou o výsluchu žalovanej dožiadaným súdom čl. 39-43, vyjadrením vedľajšieho účastníka na čl. 58-60, vyjadrením opatrovníka žalovanej čl. 61, vyjadrením žalobcu čl. 64-65 a zistil nasledovný skutkový stav vecí:

Žalobca ako spoločnosť a žalovaná ako klient uzavreli dňa 4.4.2008 Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanej vo výške 9.189 Sk (305,01 €) na kúpu tovaru - veža MHC-EC 77, TV STV 21S08 u predajcu Elektro Zolo, spol. s.r.o., Veľký Krτίš a žalovaná sa zaviazala tento úver splatiť v 8 mesačných splátkach po 1.346 Sk (44,67 €) mesačne. Medzi zmluvnými stranami bola dohodnutá ročná úroková sadzba vo výške 36,86%. Žalovaná podpisom úverovej zmluvy potvrdila, že je s týmito podmienkami oboznámená, že sú jej všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, že ich považuje za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaná týmito podmienkami.

Podľa Hlavy 1., § 1 a § 2 Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „Úverové podmienky“), tieto úverové podmienky sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka a sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatváranej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „spoločnosť“) a fyzickou osobou (ďalej len „klient“), ktorej znenie je uvedené na prednej strane tejto listiny. Úverové podmienky vymedzujú a zakotvujú práva a povinnosti medzi spoločnosťou a klientom, ktorému spoločnosť poskytuje úver na základe úverovej zmluvy.

Uzatvorením úverovej zmluvy sa spoločnosť zaväzuje klientovi poskytnúť dohodnutý úver, pričom po poskytnutí úveru sa stáva spoločnosť veriteľom z úverovej zmluvy a klient ako dlžník z úverovej zmluvy sa zaväzuje spoločnosti poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky (§ 3 Hlavy 1. Úverových podmienok).

Podľa Hlavy 4. § 2 Úverových podmienok, klient je povinný platiť úroky z poskytnutého úveru od doby, kedy spoločnosť poskytne klientovi úver, až do úplného vrátenia poskytnutého úveru s príslušenstvom, ak nie je na lícnej strane ÚZ uvedené inak.

Podľa Hlavy 5. § 1 Úverových podmienok, klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v úverovej zmluve. Klient je povinný hradíť spoločnosti pravidelný mesačný poplatok za vedenie účtu vo výške uvedenej v ÚZ. Klient súhlasí s tým, že poplatok za vedenie úverového účtu je zahrnutý v splátkach úveru. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, úroky, poplatok za vedenie úverového účtu a úhrada za poistenie, ktoré je klient povinný platiť (ďalej iba splátka), ak z údajov na lícnej strane nevyplýva inak. Výška úroku sa zistí ako rozdiel súčinu výšky mesačnej splátky zníženej o výšku poplatku za vedenie úverového účtu a v prípade poistenia o výšku úhrady za poistenie a počtu splátok a výšky poskytnutého úveru.

V zmysle Hlavy 5. § 8 Úverových podmienok, sa zmluvné strany dohodli, že spoločnosť nie je viazaná tým, na aký účel klient platbu spoločnosti určí. Spoločnosť je oprávnená započítavať platbu klienta na pohľadávky spoločnosti v tomto poradí: na záväzky klienta voči spoločnosti, ktoré vznikli z iného titulu ako z úverovej zmluvy, na zmluvné pokuty, na príslušenstvo úveru vrátane sankčného úroku, na vrátenie úveru, na ostatné pohľadávky z úverovej zmluvy.

Podľa Hlavy 6. § 3 písm. a) Úverových podmienok, klient je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, ak klient sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. V tomto prípade je spoločnosť oprávnená jednostranne od ÚZ odstúpiť.

Podľa Hlavy 6. § 6 Úverových podmienok, v prípade vzniku akejkoľvek zo skutočností uvedených v § 3 tejto hlavy, ak je jej dôsledkom vznik povinnosti klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by spoločnosť vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach.

Podľa Hlavy 14. § 3 a § 4 Úverových podmienok, v prípade omeškania úhrady splátky, alebo ich častí alebo zmluvných pokút alebo platieb podľa hlavy 6 § 6 týchto úverových podmienok je klient povinný zaplatiť úrok z omeškania vo výške 0,08% z dlžnej čiastky za každý deň omeškania, najmenej však 300,- Sk. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru, alebo ich častí dlhšieho ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8% z čiastky s ktorej úhradou je v omeškaní. V prípade omeškania klienta s úhradou splátky úveru, či ich častí dlhšieho ako 6 mesiacov je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 5% z úveru, s ktorého vrátením spoločnosti je v omeškaní.

V zmysle Hlavy 14. § 12 Úverových podmienok, úverová zmluva, úverové podmienky a zabezpečovacie vzťahy ako aj vzťahy vzniknuté následne na základe uvedených zmluvných vzťahov sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka v platnom znení.

Podľa splátkového kalendára k úverovej zmluve č. 3804027296, výška poskytnutého úveru bola 305,02 € a žalovaná sa zaviazala úver splácať splátkami vo výške po 44,68 € mesačne. Splatnosť 1. splátky bola dňa 4.5.2008 a následne boli splátky splatné k 30. dňu príslušného kalendárneho mesiaca. Dňa 30.12.2008 došlo k predčasnemu zosplatneniu celého úveru. Pokuta za predčasnú splatnosť bola zo strany žalobcu vyčíslená vo výške 1,35 € a zosplatnená istina k uvedenému dňu bola vo výške 43,33 €. Žalobca si uplatnil voči žalovanej dňa 17.9.2008 zmluvnú pokutu I. vo výške 9,96 €, dňa 23.9.2008 zmluvnú pokutu II. vo výške 7,40 €, dňa 20.10.2008 zmluvnú pokutu II. vo výške 3,55 €, dňa 4.8.2008 za upomienku I. sumu 3,32 €. Žalobca zaplatenú sumu vo výške 89,36 € zaúčtoval na splátky úveru a to až po splátku č.2.

Žalobca písomným podaním zo dňa 30.12.2008 k uvedenému dňu zosplatnil celý úver a zároveň vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 292,31 €.

Podaním doručeným súdu 21.5.2013 oznámil vstup do konania na strane žalovanej vedľajší účastník OZ slovenských spotrebiteľov AZ, Skalica. Vo svojom vyjadrení zo dňa 24.4.2014 uviedol, že v predmetnom konaní je potrebné aplikovať na odstúpenie žalobcu od zmluvy ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka. Je toho názoru, že odstúpením žalobcu od zmluvy, pričom odstúpenie žalobcu bolo vykonané Oznámením o zosplatnení úveru zo dňa 30.12.2008, Zmluva sa zrušila s účinkami od začiatku (ex tunc). Ďalej poukázal na výšku úrokov zo spotrebiteľských úverov obchodných bánk s dobou splácania od 1 do 5 rokov pre apríl 2008, ktorá predstavovala 13,81%, pričom medzi účastníkmi bola dohodnutá ročná úroková sadzba vo výške 36,86%, čo je v rozpore s dobrými mravmi. Vzniesol námietku premlčania, nakoľko žalobca vymáha svoje právo na zaplatenie uvedenej sumy po uplynutí dvojročnej premlčacej doby, nakoľko prvý raz mohol žalobca vykonať svoje právo a vymáhať žalovanú sumu v deň nasledujúci po dni, kedy žalobca odstúpil od úverovej zmluvy, pričom žalobu podal na súd až 15.11.2011.

Opatrovník žalovanej v písomnom vyjadrení namietal absolútnu neplatnosť predmetného právneho úkonu úverovej zmluvy zo dňa 4.4.2008, na základe ktorej mali byť žalovanej poskytnuté finančné prostriedky za účelom kúpy tovaru s poukazom na ust. § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Neplatný je právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju urobí na tento právny úkon neschopnou. Uviedol, že žalovaná trpí od detského veku duševnou zaostalosťou, v roku 2001 jej bola potvrdená duševná zaostalosť v pásme ťažkej imbecility. Nevie čítať, písať a je poberateľkou invalidného dôchodku pre psychické ochorenie od roku 1994. V ďalšom namietal náležitosti úverovej zmluvy a to konkrétne

RPMN, čím považuje úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Nárok žalobcu kvalifikuje ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia plnením z neplatného právneho titulu, pričom nárok žalobcu je premlčaný aj vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe a žalobu žiada zamietnuť.

Žalobca v ďalšom podaní doručenom súdu 9.5.2014 sa nestotožnil s námietkou opatrovníka žalovanej, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, nakoľko žalobca konal v súlade s právnym legislatívnym stavom v čase uzavretia úverovej zmluvy. Tiež zastáva názor, že žalovaná v čase uzavretia úverovej zmluvy nekonala v duševnej poruche a uvedomovala si následky svojho konania. Preukazuje to aj skutočnosť, že riadne a včas uhradila prvé dve mesačné splátky. Ďalej žalobca poukázal na to, že od zmluvy neodstúpil ako to uvádza vedľajší účastníka, ale z dôvodu, že žalovaná sa omeškala s platením 3. a 4. mesačnej splátky dlhšie ako 3 mesiace, v zmysle Hlavy 6 § 3 písm. a) ÚZP a v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka, zaslal žalovanej výzvu a zosplatnil poskytnutý úver dňa 30.12.2008, pričom návrh na súd bol podaný pred uplynutím trojročnej premlčacej lehoty. Dlžná suma pozostáva zo šiestich neuhradených splátok po 44,68 € (3 až 8) v sume 268,08 €.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia

alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak je v spotrebiteľskej zmluve predmetom záväzku poskytnutie peňažných prostriedkov za neprimeranú odplatu, súd môže odplatu znížiť; prihliadne pritom najmä na odplaty poskytované bankami pri spotrebných úveroch. Ak súd rozhodne o znížení odplaty za poskytnuté peňažné prostriedky a spotrebiteľ splnil svoj záväzok vo väčšom rozsahu, ako bol podľa rozhodnutia súdu povinný, dodávateľ je povinný bez zbytočného odkladu vrátiť spotrebiteľovi plnenie, ktoré presahuje výšku poskytnutých peňažných prostriedkov a primeranej odplaty.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka platného v rozhodnom období, výška úrokov z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Opatrovník žalovanej ako aj vedľajší účastník vzniesli námietku premlčania, preto bolo povinnosťou súdu sa prvotne s touto námietkou vypoariadať. K uvedenému je potrebné uviesť, že v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Žalobca od úverovej zmluvy uzavretej so žalovanou neodstúpil, tak ako to tvrdí vedľajší účastník. Žalobca týmto právnym úkonom využil svoje právo požadovať od žalovanej splatenie celého úveru z dôvodu neplatenia dohodnutých splátok. Žalobca zosplatnil celý úver poskytnutý žalovanej. Uvedené je zrejme jednak z označenia tohto úkonu žalobcu a jednak z jeho obsahu. Odstúpenie o zmluvy je samostatný právny inštitút, je to právo účastníkov zmluvného vzťahu od zmluvy odstúpiť ak dané právo vyplýva z príslušných právnych predpisov alebo z dohody zmluvných strán. V prípade ak dané právo ten ktorý účastník využije, takýto jeho prejav vôle musí byť jednoznačný, zrozumiteľný, určitý.

Súd sa preto nestotožnil s názorom vedľajšieho účastníka pokiaľ tvrdí, že žalobca písomným podaním zo dňa 30.12.2008 prejavil svoju vôľu od úverovej zmluvy odstúpiť, ale uplatnil si voči žalovanej iba nárok na splatenie celého úveru s príslušenstvom.

Na uplatnený nárok žalobcu sa teda nevzťahuje dvojročná premlčacia doba, ako by to bolo v prípade odstúpenia od úverovej zmluvy, kedy by účastníkom konania vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale uplatňuje sa tu všeobecná trojročná premlčacia doba. Celý úver sa stal splatným dňa 30.12.2008, a nasledujúcim dňom začala plynúť trojročná všeobecná lehota, ktorá uplynula 31.12.2011. Žaloba zo strany žalobcu bola podaná na tunajšom súde dňa 15.11.2011 a teda v zmysle vyššie uvedeného, žalobca uplatnil nárok na zaplatenie dlžnej sumy pred uplynutím premlčacej lehoty.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Súd mal v danej právnej veci za preukázané, že žalobca na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytol žalovanej finančné prostriedky vo výške 305,02 € na kúpu vopred určeného tovaru. Žalobca vyplatil uvedené finančné prostriedky za tento tovar a žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver žalobcovi splatiť v 8 splátkach vo výške po 44,68 € mesačne. Žalobca následne z dôvodu neplnenia si zmluvných povinností zo strany žalovanej a to neuhrádzaním pravidelných mesačných splátok, v zmysle obchodných podmienok zosplatnil celý úver ku dňu 30.12.2008. Dňom nasledujúcim po tomto dni, teda dňom 31.12.2008, žalobcovi vznikol nárok na zaplatenia celej jeho pohľadávky.

Z predložených listinných dokladov mal súd ďalej za preukázané, že žalovaná v prospech žalobcu uhradila finančné prostriedky vo výške 89,36 € a túto sumu žalobca započítal na mesačné splátky úveru a to až po splátku č. 2. splatnú dňa 30.6.2008 a súčasťou týchto splátok bol aj vyčíslený úrok z úveru.

Súd sa ďalej pri svojom rozhodovaní v danom prípade zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý činil za obdobie 8 mesiacov sumu 52,43 € (pri istine úveru vo výške 305,01 €), čo je 25,78% ročne. Ide o orientačný výpočet s odkazom na ust. Hlavy 5 § 1 Úverových podmienok, kde súd nezohľadnil rôzne poplatky zahrnuté v splátke, výšku ktorých nemal za preukázanú. Pre úplnosť súd podotýka, že v úverovej zmluve bola dohodnutá ročná úroková sadzba až vo výške 36,86 %.

Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou do 1 roka v období apríl 2008 činil úrok 13,91% p.a. Z toho je zrejmé, že úrok dohodnutý medzi účastníkmi v danom prípade, ako aj uplatnený úrok z úveru, bol vyšší ako úrok poskytovaný bankami.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krátko zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov z úveru nad 13,91 % ročne za absolútne neplatnú, nakoľko sa prieči dobrým mravom a súd takto dohodnutú odplatu považoval aj za neprimeranú v zmysle § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Ako primerané súd určil úroky vo výške 13,91 % ročne, čo pri úvere 305,02 € za obdobie 8 mesiacov predstavuje sumu 28,29 € (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove v obdobnej veci zo dňa 28.9.2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 3Co/3/2011).

Žalovaná teda vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti mala žalobcovi uhradiť sumu 333,31 € pozostávajúcu z istiny úveru vo výške 305,02 € a úroku z úveru za obdobie 8 mesiacov vo výške 28,29 €. Žalovaná v prospech žalobcu realizovala úhrady celkovo vo výške 89,36 € a po započítaní tejto sumy na dlžnú sumu 333,31 € je žalovaná povinná žalobcovi uhradiť ešte sumu 243,95 €. V tejto časti považoval súd nárok žalobcu za dôvodný a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Zvyšok uplatnenej pohľadávky súd považoval za neopodstatnený. Dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 8% z každej omeškanej splátky alebo jej časti, s ktorej úhradou je klient v omeškaní dlhšie ako 7 dní spolu so zmluvnou pokutou vo výške 5% z úveru, s ktorého vrátením je klient v omeškaní v prípade omeškania s úhradou splátky úveru, či jej časti dlhšie ako 6 mesiacov, súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku a preto absolútne neplatnú s poukazom na § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení aktuálnom ku dňu uzavretia zmluvy (minimálne pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka). Ide totiž o neprimerané sankcie, ktoré znáša spotrebiteľ.

V predmetnej úverovej zmluve bol za to isté porušenie právnej povinnosti (omeškanie so splátkami) dohodnutý niekoľkonásobný postih - úroky z omeškania, zmluvná pokuta, náhrada škody. Tiež lehota splatnosti zmluvnej pokuty je veľmi krátka, takže nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa. Pre úplnosť súd poukazuje, že nárok žalobcu na zaplatenie jednotlivých zmluvných pokút nemal za preukázaný. Žalobca súdu dostatočne neosvedčil za porušenie akých povinností a na základe akých zmluvných dojednaní si dané zmluvné pokuty voči žalovanej vyúčtoval, z akej sumy boli vyčíslené, podľa ktorých ustanovení a za aké obdobie.

Zo strany žalobcu z dôvodu neplnenia si zmluvných povinností zo strany žalovanej došlo k zosplatneniu celého úveru ku dňu 30.12.2008. Žalovaná sa teda dňom nasledujúcim po tomto dni, t.j. dňom 31.12.2008 dostala do omeškania s plnením peňažného záväzku a týmto dňom vznikol žalobcovi nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy. Podľa zistenia súdu výška základnej úrokovej sadzby NBS platná k prvému dňu omeškania s plnením, t.j. ku dňu 31.12.2008, bola 2,50 % ročne. Výška úrokov z omeškania ku dňu 31.12.2008 bola teda 5,00 % ročne (2 x 2,50 %). Žalobca si uplatnil nárok na úrok z omeškania vo výške 0,013 % denne z dlžnej sumy, čo ročne predstavuje 4,75 %. Súd preto priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania v ním požadovanej výške 0,013 % denne zo sumy 243,95 € od 31.12.2008 do zaplatenia.

O trovách konania vo vzťahu žalobca a žalovaná súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP, pričom súd vychádzal z pomeru úspechu účastníkov v konaní. Žalobca v konaní uplatňoval 292,31 € a bol úspešný do výšky 243,95 €, čo predstavuje úspech žalobcu 83% a jeho neúspech 17%. Z tohto dôvodu podľa zásady pomeru úspechu účastníkov súd priznal náhradu trov konania žalobcovi, ktorý mal vo veci väčší úspech, a to vo výške 66% (83 - 17) zo sumy, na ktorú by mal žalobca nárok pri plnom úspechu. Pri plnom úspechu by žalobcovi patrila náhrada trov konania pozostávajúca zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 17,50 € a 66% z tejto sumy predstavuje 11,55 €, na náhradu ktorých zaviazal žalovanú.

Úspech vedľajšieho účastníka sa odvíja od úspechu účastníka, na strane ktorého vystupoval. Nakoľko v predmetnom konaní bol úspešnejší žalobca, súd vyslovil, že vedľajší účastník, ktorý vystupoval na strane žalovanej nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie na Okresný súd Vranov nad Topľou (§ 204 ods.1 OSP).

Podľa ust. §-u 205 ods. 1 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. §-u 205 ods. 2 OSP, Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. §-u 205 ods. 3 OSP, Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa ust. §-u 251 ods. 1 OSP, Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.